

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 12.10.1987, sp. zn. 7 Tz 17/88, ECLI:CZ:NS:1987:7.TZ.17.1988.1

Číslo: 36/1989

Právní věta: Zrušení pracovního úvazku obviněného, který dosud vykonával v nemocnici odbornou lékařskou praxi, samo osobě není důvodem, aby soud neuložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu takové praxe. Uložení trestu zákazu činnosti bude obviněnému znemožňovat po stanovenou dobu trvání trestu navázat takový nebo obdobný pracovní úvazek.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 12.10.1987

Spisová značka: 7 Tz 17/88

Číslo rozhodnutí: 36

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Zákaz činnosti

Předpisy: 140/1961 Sb. § 49 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 36

Zrušení pracovního úvazku obviněného, který dosud vykonával v nemocnici odbornou lékařskou praxi, samo osobě není důvodem, aby soud neuložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu takové praxe. Uložení trestu zákazu činnosti bude obviněnému znemožňovat po stanovenou dobu trvání trestu navázat takový nebo obdobný pracovní úvazek.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 12. 10. 1987 sp. zn. [7 Tz 17/88](#).)

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení krajského soudu v Ostravě z 12. října 1987 sp. zn. 6 To 448/87 a rozsudek okresního soudu v Olomouci z 11. srpna 1987 sp. zn. 2 T 180/87 ve výroku o trestu a tomuto soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Olomouci ze dne 11. srpna 1987 sp. zn. 2 T 180/87 byl obviněný MUDr. P. R. uznán vinným trestným činem opilství podle § 201 tr. zák. a odsouzen podle § 201 tr. zák. za použití § 53 odst. 2 a § 54 odst. 1 tr. zák. k peněžitému trestu ve výši 5000,- Kčs. Podle § 54

odst. 3 tr. zák. stanovil okresní soud obviněnému pro případ, že by výkon uloženého peněžitého trestu mohl být zmařen, náhradní trest odnětí svobody v trvání dvou měsíců.

Podle skutkových zjištění tohoto rozsudku spáchal obviněný shora uvedený trestný čin tak, že dne 5. května 1987 v časných ranních hodinách v Olomouci na svém pracovišti na III. interní klinice Fakultní nemocnice v Olomouci se v průběhu zaměstnání přivedl do stavu opilosti a lékařskou zkouškou metodou automatické plynové chromatografie bylo zjištěno, že v době odběru krve ve 12.30 hod. dosahovala hladina alkoholu výše 2,24 promile, tedy zpětným propočtem lze zjistit, že v době, kdy všechn alkohol byl vstřebán, přesahovala hladina alkoholu v krvi obviněného hodnotu 2,96 promile.

Proti rozsudku podal odvolání okresní prokurátor v Olomouci. Usnesením krajského soudu v Ostravě ze dne 12. října 1987 sp. zn. 6 To 448/87 bylo odvolání okresního prokurátora v Olomouci podle § 256 tr. ř. zamítnuto.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal ministr spravedlnosti ČSR ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněného MUDr. P. R. Uvedl, že okresní soud v Olomouci se dopustil pochybení, když obviněnému vedle peněžitého trestu neuložil podle § 49 odst. 1 tr. zák. trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu odborné lékařské praxe. Tento nedostatek neodstranil ani krajský soud v Ostravě jako soud odvolací, který odvolání okresního prokurátora v Olomouci podle § 256 tr. ř. zamítl. Okresní i krajský soud však náležitě neuvážily povahu a charakter trestného jednání obviněného především se zřetelem k důležitosti úkolů, jimiž byl pověřen právě v době páchání trestné činnosti. V návaznosti na tyto okolnosti pak oba soudy nepostupovaly důsledně podle ustanovení § 3 odst. 4 tr. zák. a nerespektovaly rovněž hlediska pro stanovení druhu trestu a jeho účelu ve smyslu § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 tr. zák. Navíc okolnost, že v případě obviněného došlo ke zrušení jeho pracovního úvazku v rámci fakultní nemocnice v Olomouci, ještě neznamená, že by v nejbližší budoucnosti nemohlo dojít k obnovení tohoto úvazku nebo ke vzniku úvazku u jiného zdravotnického zařízení. Zmíněná okolnost nemohla odůvodnit závěr o neuložení trestu zákazu činnosti tím spíše, že u obviněného byla prokázána určitá závislost na požívání alkoholických nápojů.

V závěru podané stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti ČSR navrhl, aby Nejvyšší soud ČSR podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že usnesením krajského soudu v Ostravě ze dne 12. října 1987 sp. zn. 6 To 448/87 byl porušen zákon v ustanovení § 256 tr. ř. a v řízení, které předcházelo jeho vydání, rozsudkem okresního soudu v Olomouci ze dne 11. srpna 1987 sp. zn. 2 T 180/87 v ustanoveních § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 tr. zák. ve prospěch obviněného, aby podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené usnesení krajského soudu zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1, event. § 271 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Pokud jde o výrok o vině napadeného rozsudku okresní soud v Olomouci provedl v hlavním líčení a v souladu s trestním řádem veškeré potřebné důkazy, přičemž respektoval ustanovení umožňující obviněnému plné uplatnění obhajoby. Provedené důkazy hodnotil podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v souhrnu, tedy způsobem uvedeným v ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. Dospěl tak k přesným a úplným skutkovým zjištěním, podle nichž obviněný MUDr. P. R. se přivedl dne

15. května 1987 v časných ranních hodinách, kdy vykonával pohotovostní službu na středisku umělé ledviny III. interní polikliniky Fakultní nemocnice v Olomouci, do stavu opilosti a hladina alkoholu v jeho krvi dosahovala v této době hodnoty 2,96 promile. Okresní soud v Olomouci také postupoval v

souladu se zákonem, když toto jednání obviněného posoudil jako trestný čin opilství podle § 201 tr. zák.

Zákonu však odporuje výrok o trestu napadeného rozsudku. Okresní soud uložil obviněnému za trestný čin opilství podle § 201 tr. zák. peněžitý trest ve výši 5000,- Kčs spolu s náhradním trestem odnětí svobody v trvání dvou měsíců. Při stanovení výměry tohoto trestu nehodnotil objektivním způsobem všechny okolnosti důležité z hledisek obsažených v ustanovení § 3 odst. 4 tr. zák., zjevně přecenil osobu obviněného a jeho kritický postoj ke spáchanému činu na úkor způsobu a závažnosti trestného jednání i okolností, za nichž byl trestný čin spáchán. Náležitě nehodnotil zejména tu okolnost, že obviněný se přivedl do stavu opilosti v době, kdy sám vykonával pohotovostní lékařskou službu na vysoce specializovaném oddělení umělé ledviny, a proto řada pacientů byla zejména v případě akutních zdravotních komplikací odkázána výhradně na jeho včasný odborný lékařský zásah. Vzhledem k tomu, že obviněný svým trestným jednáním vlastně znemožnil, aby jemu svěřeným pacientům byla v případě potřeby poskytnuta včasná a kvalifikovaná lékařská pomoc, zvýraznil tak bezesporu možnost ohrožení jejich života a zdraví. Lze tedy uzavřít, že okresní soud uložil obviněnému trest, který je ve zřejmém poměru k stupni nebezpečnosti činu pro společnost a v zřejmém rozporu s účelem trestu.

K námitce uvedené ve stížnosti pro porušení zákona, že okresní soud měl obviněnému uložit trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu odborné lékařské praxe. Nejvyšší soud ČSR uvedl:

Podle § 49 odst. 1 tr. zák. může soud uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až pět let, jestliže se pachatel dopustil trestného činu v souvislosti s touto činností.

Z důkazů, které okresní soud provedl v hlavním líčení, je zřejmé, že obviněný MUDr. P. R. spáchal trestný čin opilství v přímé souvislosti s výkonem odborné lékařské praxe. Závěr, že uložení trestu zákazu činnosti by v případě obviněného bylo formálním a nadbytečným opatřením, protože jeho pracovní úvazek u Fakultní nemocnice v Olomouci byl zrušen, je však nesvéprávný. Je třeba přisvědčit stížnosti pro porušení zákona v tom směru, že zrušení pracovního úvazku obviněného MUDr. P. R. u Fakultní nemocnice v Olomouci nevylučuje, že by v budoucnu nemohlo dojít k obnovení tohoto úvazku u jiného zdravotnického zařízení. Tato okolnost sama o sobě nemůže být důvodem, aby soud neuložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu odborné lékařské praxe. Jen uložení tohoto trestu bude obviněnému skutečně znemožněno po stanovenou dobu takový nebo obdobný pracovní úvazek navázat.

Pro objektivní a spravedlivé rozhodnutí o uložení trestu zákazu činnosti je však důležitá nejenom povaha a závažnost spáchaného trestného činu, ale také osobní poměry pachatele a náležité zjištění předchozího způsobu života se zvláštním zřetelem na případné sklony, které pachatel v minulosti projevil k jednání obdobného charakteru. A právě v tomto ohledu jsou skutková zjištění okresního soudu v Olomouci nedostatečná. Z výpovědí svědků MUDr. M. V. a MUDr. H. V. i ze zprávy zaměstnavatele obviněného University Palackého v Olomouci vyplynulo, že v období od roku 1984 do roku 1986 příležitostně porušoval pracovní kázeň i tím, že požíval na pracovišti alkoholické nápoje. Okresní soud nevěnoval těmto skutečnostem pozornost a neučinil potřebná opatření, aby ověřil jejich věrohodnost a přesně zjistil četnost a závažnost takového jednání obviněného, jakož i konkrétní okolnosti, za nichž se ho dopouštěl.

Krajský soud v Ostravě jako soud odvolací neodstranil shora naznačená pochybení okresního soudu v Olomouci. V rámci veřejného zasedání sice sám znovu vyslechl svědkyni MUDr. H. V., nicméně se ztotožnil se závěry napadeného rozsudku a odvolání okresního prokurátora v Olomouci podle § 256 tr. ř. zamítl. Tím porušil stejně jako okresní soud zákon v ustanovení § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 tr. zák., sám pak rovněž v ustanovení § 245 odst. 1 a § 256 tr. ř., a to ve prospěch obviněného MUDr. P. R.

Z popsaných důvodů Nejvyšší soud ČSR po vyslovení uvedeného porušení zákona zrušil usnesení krajského soudu v Ostravě ze dne 12. října 1987 sp. zn. 6 To 448/87 v rozsahu vysloveného porušení zákona, jakož i rozsudek okresního soudu v Olomouci ze dne 11. srpna 1987 sp. zn. 2 T 180/87 v celém výroku o trestu. Zrušil také všechna další rozhodnutí na zrušené části citovaných rozhodnutí navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Okresnímu soudu v Olomouci pak přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Tento soud bude povinen v novém řízení respektovat ustanovení § 270 odst. 4 tr. ř. a při ukládání trestu obviněnému MUDr. P. R. se důsledně řídit hledisky uvedenými v § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 tr. zák.